N°. 12.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 9 FEBRUARIJ

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den Februarij.

[illegible] dat het bevel over het leger in de Levant aan prins *Napoleon* zal worden opgedragen. De Keizer moet daarmede een tweeledig doel beoogen; in de eerste plaats voorspelt hij zich eene goede uitwerking van het stellen van een *Napoleon* aan het hoofd der expeditie in het Oosten, en in de tweede plaats zou hij dus den naijver bij de verschillende Generaals voorkomen, die zich anders gevoelig mogten betoonen dat de een boven den anderen werd voorgetrokken.

— In de haven van Brest heerscht de grootste bedrijvigheid. Binnen weinige dagen zullen vier zeilschepen gereed zijn en twee stoomschepen wachten slechts op hunne machines. Het eskader voor den Oceaan, zegt de *Pays*, zal dus weldra gereed zijn, en het reserve-eskader mede, om in geval van nood hulp te verleenen.

— Het korps der Fransche marine telt thans: 2 admiraals, 11 vice-admiraals, 20 contre-admiraals, 36 scheepsbevelhebbers der eerste klasse, 74 der tweede klasse en 227 fregatkapiteins, dus in het geheel 370 hoofdofficieren.

— Bij dekreet van den 1sten dezer is aan het departement van binnenlandsche zaken een krediet geopend van twee millioen fr. tot leeniging van den nood der behoeftigen.

— De prefecten zijn aangeschreven om aan de dagbladen in de departementen aan te bevelen niet te gewagen van troepenbewegingen noch van de rijzing der graanprijzen, noch van de bals ten hove, anders dan door over te nemen wat de *Moniteur* daarvan zegt.

— Een veertiende gedeelte van den eigendom in het *Journal des Débats* is dezer dagen voor 100,000 fr. verkocht, hetgeen de waarde van dit blad op 1,400,000 fr. brengt. Het drukt op dit oogenblik slechts 9000 exemplaren.

— De fondsen hebben zich heden niet alleen op den koers van Zaturdag staande gehouden, maar zijn zelfs nog iets vooruitgegaan.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Februarij.

Te Berlijn verlevendigt zich het gerucht dat de Koning der Belgen andermaal naar Weenen en ook naar eerstgenoemde hoofdstad reizen zal, hetwelk met het bezoek van prins *Napoleon Bonaparte* te Brussel in verband zou staan. Koning *Leopold* zou namelijk nieuwe voorslagen tot vereffening der Oostersche questie in den zin hebben en wil, wanneer de Fransche Regering zich daarmede vereenigt, nogmaals eene bemiddeling beproeven. Rusland is, zegt men verder, volgens de door graaf *Orloff* te Weenen gedane verklaring, niet ongenegen tot eene schikking met de Porte, mits men het wederkeerig te gemoet kome.

— Uit Berlijn wordt gemeld dat het Engelsche gouvernement aan een handelshuis te Kopenhagen de levering aanbesteed heeft van steenkolen voor eene sterke vloot van stoomschepen op onderscheiden punten der Noord- of Oostzee.

— Het Kopenhaagsche dagblad *Fädrelandet* berigt, dat bevel is gegeven om 3 fregatten, 3 korvetten, 3 brikken en 5 oorlogsstoombooten uit te rusten, en dat van wege den minister van oorlog in onderscheidene plaatsen onderzoek gedaan is naar de gelegenheid, die zij voor inkwartiering opleveren.

[illegible] de last ontvangen is om geen zeevarenden, die nog voor 's Rijks zeedienst dienstpligtig zijn, naar buiten 's lands te laten vertrekken, en dat eene nieuwe werving van zeevolk voor de vloot verwacht wordt.

— De half-officiele *Preussische Correspondenz* van 5 Februarij, het toch reeds verscheiden dagen te Berlijn in omloop zijnde gerucht van het vertrek der Russische gezanten uit Londen en Parijs tegensprekende, ofschoon toegevende dat men het vertrek dier gezanten eerstdaags te gemoet kon zien, voegt daarbij het volgende:

„Ofschoon door dit incident de voorwaarden, waarvan wij het uitzigt op eene vreedzame beslechting van de Oostersche verwikkelingen verbonden, aanmerkelijk veranderd zijn, gelooven wij toch te moeten doen opmerken, *dat de aanwezigheid van den graaf Orloff te Weenen de beslissing omtrent het eigenlijk hoofdpunt in quaestie van de uitkomsten der aldaar gevoerde onderhandelingen afhankelijk maakt.*"

— Berigten uit Weenen geven aanleiding om te gelooven dat de zending van graaf *Orloff* bij den Oostenrijkschen Keizer geheel mislukt is. De Regering zou aan de Conferentie kennis hebben gegeven dat de door dien diplomaat overgebragte voorstellen volstrekt onaannemelijk waren. Volgens [illegible] hebben die voorstellen hierin bestaan, dat de Duitsche Mogendheden de gezamenlijke verklaring zouden afleggen, dat zij onder alle omstandigheden [illegible] ieder lid van dit verbond bij te staan, hetwelk deswege aangevallen mogt worden, en verder, bijaldien de oorlog verandering van grondgebied ten gevolge mogt hebben, geen vrede te zullen sluiten, zonder daarbij de belangen der Duitsche Mogendheden in aanmerking te nemen.

— In alle gedeelten der Oostenrijksche kroonlanden is men thans met de recrutering voor het jaar 1854 bezig. Tot het voltallig maken van het leger is negentig duizend man noodig, welk contingent zich over alle gedeelten der troepen uitstrekt. De meestmogelijke bespoediging is aanbevolen, zoodat de recrutering in allen gedeelten des Rijks vóór de helft van Maart moet afgeloopen zijn.

— Een particulier berigt uit Weenen, van den 4den dezer, verzekert dat de conferentie uit St. Petersburg een antwoord op haar jongste vredesvoorstel heeft ontvangen, maar hetzelve onvoldoende heeft geacht.

— De *Oesterreichische Correspondenz*, een half-officieel orgaan van het Oostenrijksche gouvernement, zegt, volgens eene telegraphische mededeeling, in haar nommer van heden, dat Oostenrijk, evenzeer in vriendschap zijnde met Turkije en met Rusland, geene aanleiding had om troepen aan zijne grenzen te vereenigen, zoolang de oorlog alleen in Groot-Wallachye werd gevoerd; maar dat thans, nu de oorlog naar Klein-Wallachye is overgebragt, onverwijld een Oostenrijksch legerkorps van 25,000 man tot beveiliging der grenzen naar het Woywodschap gezonden en nabij de grenzen van Servie gelegerd zal worden.

— Tijdingen uit Konstantinopel, van den 23sten Januarij jl., melden, dat de vereenigde vloot waarschijnlijk zeer spoedig weder naar de Zwarte zee zou stevenen, na levensmiddelen en andere benoodigdheden te hebben ingenomen; en dat *Omer-Pacha*, de opperbevelhebber van het Turksche leger aan den Donau, ernstig ziek was.

De terugkomst der Engelsche en Fransche oorlogsschepen had te Konstantinopel allerlei geruchten in omloop doen komen, zoodat de Turksche regering noodig geacht heeft het gerucht, als of de zending der vereenigde vloot in de Zwarte zee afgeloopen was, officieel tegen te spreken. Uit onderscheiden berigten blijkt, dat de vloot voornamelijk naar den Bosporus teruggekeerd is om van daar een Turksch konvooi naar Varna of, volgens sommigen, naar Klein-Azie te geleiden.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van den 25sten Januarij was de vereenigde vloot, na te Beïcos levensmiddelen enz. ingenomen te hebben, weder de Zwarte zee binnengeloopen, zich noordwaarts rigtende. Op haren eersten togt in de Zwarte zee had zij geene Russische oorlogsschepen ontmoet. De Russische vloot lag volgens de jongste te Konstantinopel ontvangen tijdingen nog ten noordoosten van de Krim in de golf van Kaffa. De Turksche regering bragt nieuwe versterkingen bijeen voor haar leger in Azie. Te Widdin was eene zamenspanning ontdekt die door Grieken tegen de zaak van Turkije was gesmeed; een Grieksch priester was deswege aldaar in hechtenis genomen; terwijl om dezelfde reden ook te Konstantinopel eenige personen waren gearresteerd en daaronder een gewezen Russisch consul. De Turksche politie toonde groote waakzaamheid en strengheid. Er was bevel gegeven om alle Russische spionnen die gevat mogten worden, te fusilleren.

ENGELAND.

LONDEN, den 4den Februarij.

De aan het Parlement overgelegde stukken, op de Oostersche questie betrekkelijk, bedragen 778 folio bladzijden en behelzen, wat de hoofdzaken betreft, weinig nieuws, ofschoon enkele punten daardoor beter opgehelderd worden dan zij tot hiertoe waren. Onder anderen blijkt daaruit nu met zekerheid dat de Engelsche en Fransche admiraals niet slechts in last hebben, om alle aanvallen der Russische vloot op Turksch grondgebied of op de Turksche vlag te verhinderen, maar dat zij ook, des noods met geweld van wapenen, alle Russische schepen, de handelsvaartuigen uitgezonderd, welke in de Zwarte Zee varen, noodzaken moeten naar Sebastopol, of althans naar de naastbij gelegen Russische haven terug te keeren. Zulks wordt in verscheidene depêches onbewimpeld gezegd, onder anderen in die waarin sir *Hamilton Seymour*, de Engelsche gezant te Petersburg, verslag geeft van het onderhoud waarin hij dit besluit der beide Mogendheden den Staatsminister *van Nesselrode* heeft medegedeeld, terwijl het tevens blijkt dat de voorslag tot dit besluit van Frankrijk is uitgegaan en dat Engeland slechts zijne toestemming daartoe heeft gegeven. Tevens ziet men echter

zig uit deze officiële stukken hoe de beide Mogendheden verklaren dat de eskaders ook iederen aanval der Turksch-Egyptische vloot op het Russisch grondgebied en de Russische vlag beletten moeten. In zoo verre heerscht dus het stelsel der striktste onzijdigheid in de Zwarte Zee, maar dit stelsel houdt op, waar bepaald wordt dat, terwijl de vloten in last hebben de Russische oorlogsvaartuigen de vrije vaart op die zee te beletten, zij die vaart niet alleen aan de Turksche schepen moeten vergunnen, maar deze zelfs beschermen, ook wanneer zij troepen en ammunitie naar alle punten van Europisch en Aziatisch Turkije overbrengen, op de eenige voorwaarde dat zij geene Russische plaatsen of schepen aandoen. Het is dus niet te verwonderen wanneer de Keizer van Rusland beweert dat de beide strijdende partijen niet op gelijken voet behandeld worden.

Uit een der medegedeelde stukken blijkt dat Frankrijk en Engeland, toen zij door de bezetting der Zwarte Zee eenen stap ten behoeve van Turkije deden, die hen in oorlog met Rusland kon brengen, meenden het opperbestuur over Turkije's zeemagt en diplomatie te moeten vorderen.

Dienovereenkomstig schreef de Britsche minister van buitenlandsche zaken den 27sten December ll. aan den Engelschen gezant te Konstantinopel onder anderen het volgende:

„De maatregelen die de beide mogendheden op het punt zijn te nemen zullen aan Europa de zekerheid geven dat het Turksche rijk onverkleind zal worden in stand gehouden; zij verwachten van hare zijde dat, wanneer de onderhandelingen aanvangen, de Porte met eere tot haar welslagen zal medewerken en zich zal onthouden van eischen te opperen die onaanneemelijk zouden kunnen zijn, en welke de groote Europesche mogendheden welligt geen belang zouden hebben te ondersteunen, ten koste van eenen oorlog die zoo veel opoffering vordert."

Den 4den Januarij ontving de Engelsche gezant te Konstantinopel van wege de Porte kennis, dat, overeenkomstig het door hem geuit verlangen: „de opperbevelhebber der Turksche zeemagt officieel last ontvangen had om geen stap te doen zonder voorafgaande kennisgeving aan het gezantschap en zonder medewerking der Fransche en Engelsche admiraals."

— In de zitting van het Britsche Hoogerhuis van den 3den dezer is door een der leden, lord *Clanricarde*, kennis gegeven dat hij in de zitting van den 6den dezer, naar aanleiding der van regeringswege medegedeelde stukken, het Oostersche geschil zou ter sprake brengen.

In de zitting van het Lagerhuis van den 3den dezer is door den minister voor handelszaken, den heer *Cardwell*, eene voordragt gedaan tot zamensmelting en verbetering der bestaande wetsbepalingen betrekkelijk de handelsscheepvaart en tot openstelling der kustvaart voor de buitenlandsche schepen. Hij ontwikkelde de strekking van eenige der voor te dragen bepalingen tot bevordering van de zeevaartkunde en van de opleiding van zeelieden. De openstelling der kustvaart aanbevelende, wees hij op de zoo heilzame uitwerking van de opheffing der aloude scheepvaartwetgeving, op de schaarschheid van beschikbare scheepsruimte in alle deelen des rijks, op de rijzing der vrachten en van het loon der varensgezellen, en besloot daaruit dat het tijd was het eenige overblijfsel der beschermende en beperkende scheepvaartwetgeving weg te nemen, daar dit thans zonder nadeelige gevolgen voor eenig belang zou kunnen geschieden. Deze voordragt vond algemeenen bijval, en is door niemand bestreden.

— De Londensche bladen berigten dat eene kleine Engelsche oorlogsstoomboot, de *Hecla*, van Portsmouth vertrekt om al de havens der Noordzee te gaan opnemen.

Een van wege het Britsche gouvernement in onderscheiden Engelsche havens gedaan onderzoek heeft doen blijken dat slechts zeer weinige stoombooten van de handelsscheepvaart en van de stoomboot-maatschappijen eenige andere dienst in den oorlog zouden kunnen doen dan als transportschepen.

— Volgens eene officiele opgave heeft het inkomen van het Vereenigd Koningrijk in het afgeloopen jaar 54,430,344 L. st. bedragen en de uitgaven slechts 51,174,839 L. st.

— De Russische gezant *von Brunow* heeft heden afscheidsbezoeken aan lord *Clarendon*, den secretaris van Staat van buitenlandsche zaken, en aan den Franschen ambassadeur alhier, graaf *Walewski*, gebragt. Men zegt nu weder dat hij zich naar Darmstadt begeeft.

— Verscheiden oorlogschepen in de haven van Portsmouth, onder anderen de *Nile*, van 91 stukken, *Edinburgh*, *Hogue* en *Magicienne*, hebben bevel ontvangen zich gereed te houden om zee te kiezen.

— Eenhuis te Liverpool heeft het volgend belangrijk berigt uit Sydney, van 1 November, ontvangen: » De Franschen hebben bezit van Nieuw Caledonia genomen. In die streken is eene groote menigte goud, althans men verwacht zulks. Is dit waar, dan had Engeland hen voor moeten komen, naardien genoemd Land nabij Nieuw Zuid Wallis ligt. De Fransche bevelhebber in de Stille Zuidzee heeft een schip herwaarts gezonden, om eene lading voor de nieuwe kolonie in te schepen. Nieuw Caledonia is een eiland, of liever eene eilandengroep, oostwaarts van Nieuw Zuid Wallis, op 23 graden zuiderbreedte en 16 graden oosterlengte."

— De Londensche beurs blijft tot heden toe nog steeds van meening, dat al de groote Europesche Mogendheden zich tegen Rusland zullen vereenigen; althans dat noch Oostenrijk, noch Pruissen die Mogendheid gewapenderhand zal bijstaan, en deze veronderstelling, gevoegd bij het berigt der terugkeering van de vereenigde vloten naar den Bosporus, blijft een gunstigen invloed op de prijzen der fondsen uitoefenen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 7den Februarij.

Het orgaan der hooge geestelijkheid in Belgie, het *Journal de Bruxelles*, zegt: » Wij zijn onderrigt dat de onderhandelingen betrekkelijk de medewerking der geestelijkheid tot het onderrigt op de staatsscholen van middelbaar onderwijs, eindelijk ten einde gebragt zijn en eene uitkomst hebben opgeleverd, die de vrijheid des gouvernements, der bisschoppen en der gemeenten veilig stelt."

— In Belgie is eene particuliere maatschappij opgerigt tot bevordering der kunstmatige vischteelt. Een aantal der aanzienlijkste personen des lands hebben daarin reeds aandeelen genomen. Zij zal in alle oorden des lands proeven doen, met allerlei inheemsche en buitenlandsche vischsoorten, alsmede met oesters.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Februarij.

Openbare Vergadering van den Raad der Gemeente te Breda, gehouden den 6. Februarij 1854 en bijgewoond door veertien leden.

Goedkeuring der Notulen van 25. Januarij.

Mededeeling van ingekomen stukken, als:

A. Een besluit van Gedep. Staten houdende goedkeuring van een Besluit van dezen Raad, tot nadere regeling met den Gemeenteraad van Ginneken en Bavel van de zaak der Tolheffing op den gemeenschappelijken Steenweg van Breda naar Ulvenhout. Renvooi aan de Commissie, in afwachting dat door den Raad van Ginneken, de goedkeuring op een gelijksoortig besluit zal zijn verkregen.

B. Een besluit van Gedep. Staten, tot goedkeuring van het besluit van dezen Raad, wegens het verleenen eener schadevergoeding van *f* 266 aan *P. A. van Riel*, gewezen der Mozemarij voor het gemis van secretenmist over 1846. Renvooi aan Burgem. en Weth. ten einde die som uit te betalen en *P. A. van Riel* aan te schrijven om den achterstand op voors. pacht over 1851 en 1852 spoedig aan te zuiveren.

C. Een besluit van Gedep Staten, waarbij wordt goedgekeurd het besluit van den Raad, tot onderhandsche verhuring van eenige woningen. Renvooi aan Burgem. en Weth. om daaraan uitvoering te geven.

D. Eene missieve van den Griffier der Arrondissements-Regtbank, om betaling van *f* 97.17½, wegens kosten voor het opmaken der tienjarige tafel der acten van den Burgerlijken Stand over 1843—1852. Besluit, om alvorens die kosten te voldoen, te doen overleggen eene specifieke nota.

E. Eene missieve van de Commissie over het Teeken-Instituut in de Armen-School, houdende gezamenlijk met de Plaats. School-Commissie, voordragt van de heeren Mr. *A. H. de Bruijn* en Mr. *J. F. J. Dart*, ter vervulling eener vacature als lid in die Commissiën. De benoeming aanhouden tot de volgende Vergadering.

F. Missieve van de Kamer van Koophandel en Fabrijken, ten geleide der rekening van de uit de Gemeente-kas verstrekte toelage ad *f* 400 over 1853 ter visie liggen.

G. Missieve van den Rentmeester en Amanuënsis bij het Armen-Kollegie, inhoudende de Notariele acte van borgtogt voor die betrekking en verdere stukken. Besluit dien borgtogt goed te keuren, en onder toezending dier stukken het Armbestuur te verzoeken voor de verzekering tegen brandschade der aangebodene gebouwen zorg te dragen.

H. Goedgekeurd het overgelegd ontwerp van eenen brief, te schrijven aan het Departement van Oorlog omtrent het planten buiten de poorten.

I. Ten gevolge het staken der stemmen, over het voorstel van den Heer *Pels Rijcken*, om aan de erfgenamen van wijlen *A. L. Polak* over de laatste vijf jaren restitutie te verleenen eener ten onregte betaalde grondrent, en de adressanten, wat de vroegere jaren betreft, te verwijzen naar dengene die had moeten betalen om van hem terugbetaling te vorderen; — Besloten om het hieromtrent te nemen besluit aan te houden tot de volgende Vergadering.

K. Voorloopig rapport van Burgem. en Weth. omtrent de onderhandeling met *C. F. Bogaerts*, wegens de voorwaarden tot het in huur geven aan den laatsten van een stuk grond bij de gasthuisvelden, tot aanleg van een *scheepstimmerwerf*, waaromtrent met de Militaire Genie nog eenige punten moeten worden geregeld.

L. Ten aanzien de aanhangige zaak wegens de oprigting van een stedelijk gijmnasium, naar een overgelegd plan wordt eene Commissie benoemd (de heeren *van der Burgh*, *de Roy* en *van Ham*), ten einde met Curatoren der Latijnsche scholen in overleg te treden, om in het belang van het middelbaar Onderwijs op eene voldoende wijze te voorzien, en daartoe voordragten te doen.

Deze openbare zitting gaat daarop over in geheim Comité.

— In de onlangs gehouden eerste vergadering van het Metalen-Kruis, Afdeeling Breda en omstreken, was eenparig besloten Z. M. den Koning eerbiedig te verzoeken het Beschermheerschap te, en het Eere-Lidmaatschap aan Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden* op te dragen. Thans vernemen wij dat het Bestuur der Afdeeling reeds een Kabinetschrijven heeft ontvangen, waarbij het Z. M. behaagd heeft het Beschermheerschap te aanvaarden, en dat ook het Eere-Lidmaatschap bereids door Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden* is aangenomen, terwijl het getal der Ingeschreven Leden reeds tot zestig is geklommen.

— Wij vernemen, dat er in den loop dezer maand, door de *Koninklijke Philharmonie* en de Liedertafel *Euphonia*, een *Concert* zal worden gegeven, ten behoeve van noodlijdende Stadgenooten; ook deze loffelijke poging tot leniging der armoede zal, naar wij vertrouwen, bij onze Stadgenooten ijverige ondersteuning vinden.

De Tweede Kamer is overeenkomstig het vroeger bepaalde, tegen den 14den dezer bijeengeroepen, tot voortzetting harer werkzaamheden.

— Aan de leden van de Tweede Kamer is dezer dagen van Regeringswege

toegezonden een ontwerp van wet tot verhooging van hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting voor 1854. (Drooge dok te Willemsoord.) Het eenig artikel van dat ontwerp luidt dus: » Aan de IIIde afdeeling van het VIIIste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1854, vastgesteld bij de wet van 23 December 1853 (*Staatsblad* n°. 147), wordt toegevoegd een nieuw artikel van den navolgenden inhoud: *Artikel* 13 *a*. Herstelling van de schipsluis en van het verdere muurwerk van het drooge dok aan 's Rijks werf te Willemsoord, ter somma van f 63,000; waardoor die afdeeling nader wordt vastgesteld op f 2,172,085, en het totaal van het VIIIste hoofdstuk op f 5,748,000."

— Bij Z. M. besluit van den 17den der vorige maand, N°. 108, is de bestaande bepaling ingetrokken, volgens welke de werfkosten voor een tweede engagement in rekening werden gebragt en het handgeld uitbetaald, op het tijdstip, dat de eerste verbindtenis was geëindigd; zijnde in verband daarmede door Z. Exc. den Minister van Oorlog bepaald, dat reëngagementen voortaan niet vroeger dan in de laatste *drie* maanden der loopende verbindtenis kunnen worden aangegaan, doch dat het handgeld alsdan dadelijk uitbetaald en het Rijk in rekening gebragt zal kunnen worden.

— Naar men verneemt zal in de volgende maand aan de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt plaats hebben het examen voor onderofficieren der infanterie en kavallerie, ter bevordering tot officier bij die wapens.

— Van Regeringswege is onder anderen aan vesting-kommandanten bevolen: alle nachtlegers, zoowel voor verlofgangers als gewone, in bruikbaren staat te doen brengen, en opgaaf te doen van het beschikbaar getal nachtliggingen.

— Bij besluit van 31 Januarij jl. heeft Z. M. bepaald dat zal worden opgerigt een Koninkl. Nederl. meteorologisch Instituut gevestigd te Utrecht, ten doel hebbende de meteorologische waarnemingen op verschillende plaatsen binnen het Rijk, in de buitenbezittingen en op de schepen, zoo der oorlogs- als der koopvaardijvloten te verzamelen en de uitkomsten daarvan uit te geven. Tot hoofddirecteur is benoemd de buitengewone hoogleeraar *C. H. D. Buys Ballot*, en tot directeur der waarnemingen te land en directeur van het observatorium Dr. *F. W. C. Kreeke*.

— Bij besluit van 3 Februarij jl. n°. 62, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, bij de hoogeschool te Utrecht, met ingang van 1°. Januarij 1854: *a*. tot gewone hoogleeraren te bevorderen de heeren *C. W. Opzoomer* en *C. F. Donders*, tegenwoordig buitengewone hoogleeraren in de faculteiten van bespiegelende wijsbegeerte en letteren, en van geneeskunde;
b. tot lector in de scheikunde te benoemen den heer *J. W. Gunning*, doctor in de wis- en natuurkunde, tegenwoordig amanuensis bij de scheikunde.

— Z. M. de Koning is Maandag ll. van het Loo in de residentie teruggekeerd.

— De inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt heeft ter kennis gebragt van de ouders of voogden, die voor hunne zonen of pupillen de toelating als kweekeling bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen mogten verlangen, dat op den 3 Julij dezes jaars een vergelijkend examen over de adspiranten zal worden gehouden en dat voor den 1 Mei aanstaande een daartoe strekkend verzoekschrift aan hem Inspecteur vrachtvrij zal moeten worden ingezonden; zullende na dat tijdstip geene verzoeken tot toelating tot gemeld examen worden aangenomen.

— Sommigen willen weten, dat de onthulling van het standbeeld van Z. M. Koning Willem II zal plaats hebben op Vrijdag den 17 Maart aanstaande; zijnde de dag waarop Hoogstdezelve in 1849 is overleden.

— De officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te 's Bosch heeft bekend gemaakt, dat er in den loop der maand Januarij jl. aan den heer ontvanger der stad Tilburg een gulden in betaling is gegeven, welke blijkbaar valsch is. Hij heeft mitsdien de ingezetenen in zijn arrondissement uitgenoodigd, bij het ontvangen van guldens naauwkeurig toe te zien, en, in geval van ontdekking van valsche guldens, hiervan onmiddellijk kennis te geven aan de politie-ambtenaren in hunne gemeente, welke laatsten zijn verzocht alle nasporigen naar de uitgevers van valsche muntspecien te doen, en hem officier van hunne bevinding zoo spoedig mogelijk te geven berigt, terwijl zij wel niet zullen behoeven te worden aangespoord, om den uitgever van valsche muntspecien dadelijk aan te houden, indien bij hun mogt blijken te zijn ter kwader trouw.

— In November 1851 had te Bergen-op-Zoom eene aanhaling plaats, welke tot vele procedures aanleiding gaf. Zekere schipper had namelijk vier vaten ingevoerd, die, volgens zijne aangifte, *eau des carmes* inhielden. De commiezen waren van eene andere meening. Naar hun oordeel was er eene verkeerde declaratie gedaan tot ontduiking van 's Lands regten; er werd procès-verbaal opgemaakt; de vaten werden in beslag genomen en de schipper werd voor de Regtbank te Breda gedagvaard. Er volgde echter eene vrijspraak, welke werd bevestigd door het Provinciaal Geregtshof in Noordbraband bij een arrest, waartegen de Minister van Finantien te vergeefs het middel van cassatie beproefde. Nu moesten de gevolgen der verkeerde aanhaling worden geregeld. Omtrent alle overige punten kwam men overeen, maar één enkel bleef er in geschil. De schipper vermeende, niet alleen regt te hebben op de vergoeding van één pCt. 's maands der waarde van het gesaisisseerde vocht, maar daarenboven op vergoeding van de vermindering in quantiteit, in qualiteit en in sterkte, welke het gesaisisseerde zou blijken te hebben ondergaan. Het regt op deze laatste vergoeding werd betwist door den Minister van Finantien, op grond van art. 244 der algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38), die beweerde met de schadevergoeding van één pCt. 's maands te kunnen volstaan.

In de teregtzitting der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage van den 24sten Januarij jl. werd de vordering van den schipper ontwikkeld en toegelicht door den advocaat mr. *Metman*, en bestreden door den Rijksadvocaat mr. *Delprat*. Heden nam de officier van justitie mr. *Alsche* conclussie, strekkende tot toewijzing der vordering, voornamelijk op grond dat art. 244 voornoemd alleen spreekt van schade, wegens verkeerde *aanhaling*, doch niet van schade, wegens vermindering of van het te niet gaan van het goed, en dat de laatstbedoelde schade dus door de betaling van één percent 's maands der waarde van de aangehaalde goederen niet wordt vergoed; van dit gevoelen versterkt wordt door art. 213 der gezegde wet, vermits aldaar wordt gesproken van verkoop van goederen, die aan spoedig bederf onderhevig zijn, en dat de administratie alzoo twee verpligtingen heeft te vervullen, namelijk 1°. de betaling van één pCt. voor het aangehaalde, en 2°. de vergoeding voor de vermindering gedurende den tijd dat de aanhaling heeft geduurd. De Regtbank zal den 7 Maart uitspraak doen.

— Maandag ll. is bij de Arrondissements-regtbank te Zwolle, de zaak voortgezet van het openbaar ministerie tegen den voormaligen architect aldaar *Z. v. d. B.*, die beschuldigd is van in zijne dienstbetrekking eene zekere hoeveelheid olie uit de stadsbergplaats tot eigen behoefte te hebben gebruikt. Het openbaar ministerie heeft een eisch gedaan van twee tot vijf jaren gevangenstraf, tot eene geldboete en onbekwaamverklaring tot verdere waarneming van bedieningen. De uitspraak is op den 9den dezer bepaald.

— Men verzekert, dat de Hollandsch-Belgische spoorweg van Antwerpen naar Rozendaal den 15 Maart aanstaande zal worden ingewijd. Dadelijk na aankomst van den trein te Rozendaal, zal eene diligence naar den Moerdijk vertrekken, zoodat de weg van Antwerpen naar den Moerdijk dan reeds in vier uren zal kunnen worden afgelegd. Men berekent dat de geheele spoorbaan tot den Moerdijk omstreeks het midden van den aanstaanden zomer geheel gereed zal zijn.

— Volgens berigten uit Wezel, wordt thans met ijver aan den spoorweg van Oberhausen naar Arnhem gearbeid. De plaats waar het station van Wezel moet worden gevestigd, is aangewezen, even als die, op welke de brug over de Lippe moet worden gelegd. De weg van Oberhausen tot Wezel schijnt weinig bezwaar op te leveren en nog in den loop van dit jaar in gereedheid te kunnen komen. Meer moeite baart de aanleg van de baan ten noorden van Wezel, uit hoofde van de werken, welke ter zake van de van tijd tot tijd voorkomende overstroomingen van den Rijn gevorderd worden.

— Uit 's Bosch meldt men, dat thans alle moeijelijkheden welke de regering dier stad van vele zijden ondervonden had om de stad met gas te doen verlichten, uit den weg geruimd zijn, en eene overeenkomst met den heer *J. de Brouwer* uit Brugge is gesloten, volgens welke deze onmiddellijk met de daarstelling eener gasfabriek op het Ortheneind zal beginnen en binnen zes maanden met al den toestel zal gereed zijn, zoodat de stad met 1° October aanstaande door gas zou kunnen verlicht worden.

— Men schrijft uit Gorinchem:

»Men verneemt alhier, dat door eenige schippers en ingezetenen van Werkendam aan den Raad dier gemeente is ingediend een verzoekschrift, strekkende op daarbij aangevoerde gronden, dat bij de Hooge Regering aangedrongen worde op de bekoming eener sluis aldaar, geschikt om groote schepen in de haven te kunnen schutten.

— Uit Vlissingen schrijft men van den 31 Januarij: Heden werden alhier buiten dienst gesteld Zr. Ms. stoomschip *Hekla* en Zr. Ms. schoenerbrik *Banka*, respectievelijk gekommandeerd door de luitenants ter zee der 1ste klasse *P. van Woelderen* en *G. Tichelman*. De état majors van die bodems worden met dien datum op non-activiteit gebragt. Deze bestonden uit de volgende officieren: *Hekla*, *P. van Woelderen*, luit. ter zee 1ste kl., komm.; *J. P. G. Muller*, luit. 1ste kl., 1ste officier; luitenants 2de kl. *van der Haak*, *Struick*, *van Slooten* en *von Mühlen*; officier van gezondheid *Neyssel*; officier van adm. *Baak*. — *Banka*, luitenant 1ste kl. *G. Tichelman*, kommandant, luitenant 2de klasse *A. Dronkers*, 1ste officier; luitenants 2de klasse *Sluyterman*, *van Loo* en *Fauchey*; officier van gezondheid *Kluge*, en officier van administratie *Lina*.

— In den Bommelerwaard zijn reeds ongeveer vijftienhonderd schapen aan de zoogenaamde leverbot gestorven; ook zijn twaalf koeijen aan die ziekte bezweken. De oorzaak wordt grootendeels daaraan toegeschreven, dat de schapen in vochtig land geloopen hebben of aan het voederen met slecht hooi.

— Volgens een berigt uit de afdeeling Westland van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw, heeft dezer dagen de voorzitter dier afdeeling, jonkh. mr. *D. R. Gevers Deynoot*, zijnen geheelen veestapel, op de hofstede *Rusthoek*, onder Loosduinen, als voorbehoedmiddel tegen de longziekte, doen inenten, niettegenstaande al zijn vee in eenen volkomen gezonden staat verkeerde. Die kunstbewerking is met de meeste behendigheid bewerkstelligd door den Rijks-veearts *J. Huffnagel*, uit Haarlem, in het bijzijn der Rijks-veeartsen *G. H. Boekkelkamp*, uit 's Gravenhage, en *E. G. van Staden*, uit Naaldwijk, benevens van eenige belangstellenden, die allen op de hofstede *Rusthoek* waren uitgenoodigd, ten einde die kunstbewerking nader te leeren kennen. Ook heeft de heer *P. M. Hoek*, medebestuurder dier afdeeling, te Wateringen, door dienzelfden veearts *Huffnagel*, al zijn vee doen inenten, tot stuiting der longziekte, waarvan zich reeds enkele gevallen op zijn stal hadden geopenbaard. Het vee op beide stallen bevindt zich nog in den meest gewenschten toestand, en schijnt tot dusverre niet het minst door deze kunstbewerking te hebben geleden. Beide heeren voornoemd hebben zich bereid verklaard, aan alle belangstellenden den toegang tot hunne stallen te verleenen, en hunne bevinding mede te deelen welke zij echter later, in het belang van den veestapel, openbaar zullen maken. Nadat in deze afdeeling twee der voornaamste veehouders op die wijze zijn voorgegaan, laat het zich aanzien dat dit voorbeeld navolging zal vinden, en dat de inenting, en als voorbehoedmiddel en tot stuiting der longziekte, meer algemeen zal worden toegepast, en dat het vooroordeel daartegen weldra zal zijn weggenomen.

— Uit Zutphen schrijft men, dat tot de gebouwen, welke volgens het bouwplan der stallen moeten afgebroken worden, mede een eeuwenheu-

gende toren behoort, bekend onder den naam van den Blanken Toren, waarvan de muren circa 2 Ned. ellen dik zijn. Uit hoofde van de groote moeijelijkheid, zoo niet onmogelijkheid om dezen toren af te breken, denkt men er over de steenen door buskruid te doen springen. Men betreurt zeer den maatregel van het gemeentebestuur, te meer omdat men minder om de ruimte, dan wel om de massa steenen tot den afbraak heeft besloten.

— Volgens de laatste bij de Regering ontvangen berigten, loopende tot 5 Januarij, liet de gezondheidstoestand der bevolking in de kolonie Suriname niets te wenschen over. — Daarentegen bleef op Curaçao, volgens berigt van den 3, steeds het roodvonk, hoewel van eenen goeden aard, onder de bevolking heerschen; terwijl de vreemdelingen, zoowel Europeanen als Amerikanen, en onder de eersten voornamelijk de kortelings aangekomen militairen, veelvuldig door den *typhus* werden aangetast, en daaraan 11 van deze laatsten sedert 17 December, waren overleden. Daarbij kwam, dat men op Curaçao groote vrees koesterde voor het uitbarsten der *cholera*. Die vrees was gegrond op het berigt, dat de ziekte op het eiland Nevis was uitgebroken, alwaar zij onder eene bevolking, welke geschat wordt op 10,000 zielen, van den 4 tot den 27 December, niet minder dan 500 slagtoffers zou hebben weggesleept. Ook op St. Thomas zou, volgens geruchten, de *cholera* zich hebben vertoond, doch van eene andere zijde werd het ontstaan dier geruchten toegeschreven aan de omstandigheid, dat een tiental personen op dat eiland zijn overleden, ten gevolge eener vergiftiging van het drinkwater op eene der plantaadjen. Intusschen verkeerde de bevolking van Curaçao, alsmede van St. Eustatius en St. Martin, door een en ander, in de grootste ongerustheid. Door het bestuur waren de krachtigste maatregelen beraamd, in de eerste plaats tot wering, zoo mogelijk, van de ziekte, en in de tweede plaats tot behoorlijke verpleging der lijders, indien de bestaande vrees zich onverhoopt mogt verwezenlijken. De Gouverneur voedde de hoop, dat de Nederl. eilanden, hierboven genoemd, zouden verschoond blijven van het gevreesde bezoek, en zulks op grond, dat reeds meermalen de *cholera* in korte nabijheid was uitgebroken, zonder tot onze bezittingen door te dringen. — Eindelijk is nog door den Gouverneur van Curaçao, onder dagteekening van den 4 Januarij, medegedeeld, dat op dien dag plotseling, aan boord van Zr. Ms. korvet *Heldin*, de gele koorts was uitgebroken, en reeds 19 matrozen waren aangetast. De kommandant van dien bodem had dien ten gevolge besloten, nog dienzelfden dag zee te kiezen, in de hoop, dat eene verandering van atmospheer een' gunstigen keer aan de ziekte zou geven.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 6 Februarij.

GERST f 7 à f 10 lager; 111 ℔ Deensche f 263; 112 ℔ dito f 263. De overige Granen zonder handel.

KOOLZAAD, onveranderd; op 9 vaten Olie te leveren: in April eerstk. 70 P. vl.; in Oct. eerstk. $64\frac{1}{2}$ P. vl.

RAAPOLIE dadelijk lager afgegeven; op levering traag als voren: op 6 weken f 40; Vlieg. f $38\frac{3}{4}$ à $\frac{1}{2}$; 1 Mei eerstk. f $38\frac{1}{2}$; 1 Sept. eerstk. f $36\frac{1}{4}$; 1 Oct. eerstk. f $36\frac{3}{8}$; 1 Nov. eerstk. f $36\frac{1}{2}$; 1 Dec. eerstk. f $36\frac{5}{8}$.

LIJNOLIE f $\frac{1}{4}$ lager: op 6/w. f $31\frac{3}{4}$; Vlieg. f $30\frac{1}{2}$; 1 Maart eerstk. f $30\frac{1}{2}$; 1 April eerstk. f $30\frac{3}{4}$; 1 Mei eerstk. f 31; 1 Sept., 1 Oct., 1 Nov. en 1 Dec. eerstk. f $32\frac{1}{4}$ à 32.

HENNEPOLIE op 6/w., $39\frac{1}{4}$; Vlieg. f 38.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., f 88 à f 92. LIJNKOEKEN, per 104 st., f 12 à f $14\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 7 FEBRUARIJ 1854.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van f	14,00	tot f	14,75.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	0,00	» »	11,60
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	0,00	» »	8,00.
Een dito pond Boter			»	0,80
Zand-aardappelen (Val of Mudde)		f 2,90	tot f	4,50
Het 1000 Eiken Telhout			»	2 50
Het 1000 Doof Hout			»	2,10.
De kan Spaanders			»	2,90.
De » Struiken			»	3,50.
De 100 Mutsaard			»	3,50.

Ten AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (7 *Februarij*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. 59, $\frac{1}{8}$, 59; 3 pCt. $71\frac{1}{8}$; 4 pCt. 88, $\frac{1}{8}$; Rusland 5 pCt. $101\frac{3}{4}$, 102, $101\frac{3}{4}$; dito 1828—29 $101\frac{3}{8}$; Certif. 1831—33 $91\frac{3}{4}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. te Londen 89; Spanje onbep. st. 1 pCt. $18\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$; 3 pCt. Binnenl. $33\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Amort. Sch. $3\frac{15}{16}$, 4; Bewijzen van Coupons $4\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 65, $\frac{3}{8}$, 65; Nieuwe 5 pCt. $82\frac{3}{4}$; Id. $2\frac{1}{2}$ pCt. $33\frac{9}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $46\frac{3}{4}$; Portugezen te Londen, 3 pCt. $33\frac{7}{8}$, 34.

Advertentiën.

Getrouwde:

M^r. J. F. J. DART
en
S. J. M. ABEEL.

BREDA,
8 Februarij 1854.

Vereeniging tot Verschaffing van Voedsel en Werk aan Behoeftigen.

Aan belanghebbenden, deelgenomen hebbende in bovengemelde Vereeniging, wordt bij deze bekend gemaakt; dat de TENTOONSTELLING van VOORWERPEN, ten behoeve der Armen verzameld, zal plaats hebben den 9. en 10. *Februarij e. k.*, ten Koffijhuize van den Heer L. VERMEEREN te *Breda*, van af des morgens 9 tot 's avonds 5 uren.

De Commissie,
M^r. C. A. VAN DAM,
President.

HOOGDUITSCHE SCHOUWBURG
ONDER DIRECTIE VAN
RAHNENBERG en KRATZ.

OP MAANDAG DEN 13. FEBRUARIJ 1854:

100,000 Thaler oder Börsenglück,

Opera-Comique mit Gesang, in 3 Abtheilungen.
Met Orchest uit Rotterdam.
TOT SLOT:

VOR DEM BALLE, ODER EMILIENS HERZKLOPFEN,

Vaudeville Scherz in 1 Akte mit Gesang.
1^e Rang: 99 Cents, — 2^e Rang: 50 Cents.

Met toestemming van het Bestuur en den Heer Kommandant der DD. Schutterij alhier, zal

DE VEREENIGING VAN ONDER-OFFICIEREN EN KORPORAALS
van dat Corps,

TEN VOORDEELE DER BEHOEFTIGEN DEZER STAD,
OP ZATURDAG DEN 18. FEBRUARIJ 1854,
eene TOONEEL-VOORSTELLING geven, bestaande in:

DE SLAAPWANDELAAR,
of:
DE KAPEL VAN GLENTHORN,

Tooneelspel in 3 Bedrijven, naar het Fransch van MELLESVILLE.
Door JAN DE QUACK.
waarna:

DE GANS MET DEN PAAUWESTAART,
of:
DE GEVOLGEN DER HOOGMOEDS-DOLHEID,

Blijspel met Zang in 2 Bedrijven, van RUYSCH,

tot bijwoning waarvan de lijst ter Inteekening tot aanst. *Maandag* nog open staat, tegen 75 Cents voor een' Heer en 50 Cents voor eene Dame, voor welk bedrag men, na aftrek der onkosten, Broodbons terug ontvangt, om die zelve onder de armen naar goedvinden te kunnen verdeelen; —

Vervolgens is de Entrée bepaald op 99 Cents voor elk persoon, waarvoor men echter geene Broodbons zal terug erlangen.

Zitplaatsen zijn te bespreken bij den Conscierge van den Schouwburg tegen 10 Cents extra.

COCOS-ZEEP. DEZE ZEEP schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, is bevorderlijk voor de gezondheid, heelt schrammen en schavingen zeer spoedig, zuivert en ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 c.

Zij is ook verkieslijk boven andere Zeepen voor het Wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, daar zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aandoet en de Wol niet hard maakt.

De goede Echte Soort, die in de onderstaande DEPOTS te verkrijgen is, heeft den Naam H. KERCKHOFF, zoowel op de Zeep als op het Etiquet.

Chocolade-Koekjes.

Apotheker BRABENDER in Cleef maakt CHOCOLADE-KOEKJES met worm afdrijvende zelfstandigheden, die uitmuntend zijn in hunne werking en gaarne door kinderen genomen worden.

De Geneesheeren FAHRMEISTER, HOPMAN, BELJER, GEERLING, hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 c. het Doosje.

Amsterdam, Verkoophuis.	Eindhoven, A. Beguin.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Helmond, A. H. Martin.
» P. Appelboom, Apoth.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, G. Muller.	Rozendaal, T. X. Kruger.
Breda, Wed^e. Wierex Folla.	Tilburg, C. H. Domhoff.
» Kannemans van Dashorst.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.

*** Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te *Middelburg* is uitgegeven:

PRACTISCHE HANDLEIDING
TOT HET
ELEMENTAIR TEEKENEN,
MET 19 PLATEN,
door P. LEUPEN, Onderwijzer te *Middelburg*.
Tweede vermeerderde Druk. Prijs f 1.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.